

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ (ΜΕΡΟΣ Α')

Έχει μέλλον η οικογένεια; Αλλοίμονο! Εάν διαλυθεί ο θεσμός της Οικογένειας δεν θα υπάρξει, ούτε η Κοινωνία, ούτε και άνθρωποι. Για να προετοιμάσουμε το πλαίσιο μέσα, στο οποίο θα εξετάσουμε την οικογένεια του μέλλοντος ας γυρίσουμε πίσω και ας κοιτάξουμε, πώς ήταν η οικογένεια πριν από εκατό περίπου χρόνια. **Δύο ξεχωριστοί κόσμοι** υπήρχαν τότε! **Ο κόσμος των ανδρών και ο κόσμος των γυναικών!** Υπήρχαν πολύ λίγες γέφυρες αναμεταξύ τους. Ο κόσμος των ανδρών θεωρείτο ανώτερος και απρόσιτος για τις γυναίκες. Ήταν ένας κόσμος **συναγωνισμού, επιδιώξεων, κυριαρχίας, σκληρότητας, εξουσίας...** Για να ανταποκριθούν σε αυτήν την εικόνα οι άντρες έπρεπε να καταπνίξουν τα συναισθήματά τους και να εξοντώσουν τη διανοητική και σωματική τους δύναμη! **Αυτό τους έκανε ευπρόσβλητους από τις αρρώστιες, που παθαίνουν, όσοι καταπιέζουν τον εαυτό τους συναισθηματικά.**

Τότε, ο **γυναικείος κόσμος** ήταν αφιερωμένος **στην κοσμιότητα, στην απαλότητα, στη γλυκύτητα, στην εγκυμοσύνη, στη φροντίδα για τα παιδιά, στην εξυπηρέτηση των συζύγων και στη νοικοκυροσύνη.** Περιμένουν όλοι από τη γυναίκα να **γεμίζει με τη ζωή της το σπίτι, τον άντρα και τα παιδιά της.** Τίποτα χειρότερο δεν μπορούσε να συμβεί σε μια γυναίκα από το να μείνει **γεροντοκόρη**, δηλαδή, κάτι σαν κοινωνικά απόβλητη. Πολλές προτιμούσαν σαν μικρότερο κακό ένα **δυστυχημένο γάμο.** Σήμερα πολλές, αντί να παντρευτούν μόνο και μόνο για να παντρευτούν προτιμούν να μείνουν **ανύπαντρες. Δεν δέχονται το γάμο σαν την καλύτερη δεύτερη επιλογή!**

Τότε, απαιτούσαν να μένει η γυναίκα παρθένα, ώσπου να παντρευτεί κι από την άλλη μεριά θεωρούσαν μη αμφισβητήσιμο τον ανδρισμό του αρσενικού, που δεν αποκτούσε κάποια σεξουαλική πείρα πριν από το γάμο του. Το **διπλό πρότυπο** σε πλήρη ισχύ. Στον καιρό μας η έκφραση της σεξουαλικότητας πριν από το γάμο γίνεται γοργά ο κανόνας σε πολλά τμήματα της κοινωνιών μας. Εξακολουθούμε να χειριζόμαστε τη σεξουαλικότητά μας, χωρίς να έχουμε βρει ακόμη **υγιή ισορροπία!**

Τότε, η γυναίκα και τα παιδιά «ανήκαν κυριολεκτικά» στον άντρα, ως «ιδιοκτησία» του. Η σχέση ιδιοκτησίας εκφραζόταν, ακόμα, και με τους εκκλησιαστικούς γαμήλιους όρκους. **Η γυναίκα είχε χρέος να αγαπά, να τιμά και να υπακούει στο σύζυγό της.** Εκείνος της υποσχόταν **μόνον αγάπη, στοργική προστασία και σεβασμό.** Τότε οι οικογένειες ήταν, συνήθως, μεγάλες και η παιδική θνησιμότητα υψηλή. Πολλές γυναίκες πέθαιναν στον τοκετό. Όταν πέθαινε ο ένας από τους συζύγους, ο άλλος υποχρεωνόταν να παντρευτεί πάλι το συντομότερο για να σχηματίσει μια μικτή οικογένεια, όπως την ονόμασαν. Σήμερα, ίσως, έχουμε ακόμα πιο πολλές μεικτές οικογένειες από τότε. Οι περισσότερες είναι **συνέπειες διαζυγίου παρά θανάτου.** Τότε, δημιουργούνται ψυχολογικά προβλήματα τόσο για τους πατέρες, όσο και για τα παιδιά. Οι γυναίκες αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα. Γενικά οι μικτές οικογένειες και τότε και τώρα **δεν θεωρούνται υποδειγματικές,** εφόσον, όμως, ο αριθμός αυξάνεται συνεχώς αλλάζει και ο τρόπος αντιμετώπισής τους.

Η **υιοθεσία** ήταν μία από τις λύσεις του προβλήματος, αλλά τις συνθήκες της γέννησης τις κρατούσαν μυστικές, σύμφωνα με το νόμο, που υποθετικά προστάτευε το παιδί για ένα καλύτερο ξεκίνημα στη ζωή του. Πολλές νομοθεσίες απαιτούν ακόμα και σήμερα οι πληροφορίες, που αφορούν τη γέννηση του παιδιού να κρατιούνται μυστικές. Το στίγμα του εξώγαμου υπάρχει ακόμα σε πολλές κοινωνίες. Πολλές γυναίκες, όμως, επιζητούν να γίνουν μητέρες, χωρίς να παντρευτούν. Οι περιπτώσεις αυτές παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα στην ανατροφή των παιδιών.

Κοντολογίς, τις παλαιότερες εποχές οι άντρες είχαν την κυρίαρχη θέση, οι γυναίκες ζούσαν υποταγμένες, εξαρτημένες και αντιμετωπίζονταν σαν να ήταν ή και θεωρούνταν κατώτερες. Ήτοι, μια σχέση **κυριαρχίας και υποταγής.** Ακόμα και **αν η γυναίκα ήταν η καρδιά και η ψυχή της οικογένειας, ο ρόλος της ήταν κατώτερος από τον ρόλο του άντρα.** Δεν δινόταν και τόση αξία στα συναισθήματα, στην καρδιά και στην ψυχή για ζητήματα της ζωής. Αυτό **έχει αρχίσει πλέον και αλλάζει.** Νέες γνώσεις της ιατρικής και της ψυχολογίας αποδεικνύουν καθαρά, πως είναι θέμα υγείας και μακροβιότητας τόσο για τους άντρες, όσο και τις γυναίκες να συναισθήματα **τίμια και ειλικρινά.**

Οι ρόλοι των γυναικών και των ανδρών έχουν αλλάξει σημαντικότερα. Τα στερεότυπα του κυρίαρχου αρσενικού και του υποταγμένου θηλυκού **αντικαθίσταται από σχέσεις ισοτιμίας.** Πάρα πολλοί, μάλιστα, άντρες με μεγάλη χαρά μοιράζονται τα βάρη και τις ευθύνες που πριν ήταν υποχρεωμένοι να κουβαλούν μονάχοι τους!

Η **ισοτιμία** μεταξύ ανδρών και γυναικών **εκτιμάται σαν μεγάλος σεισμός** παρόμοιο με την ανακάλυψη πως Γη είναι στρογγυλή και όχι επίπεδη! Θα γίνουν, όμως, πολλές αλλαγές ακόμη. **Όταν πετύχουμε αυτή την ισοτιμία η οικογένεια θα γίνει πιο δυνατή.** Θα ανατρέφουμε πιο ικανούς

ανθρώπους! Όσα παιδιά μεγαλώνοντας βιώνουν **πρότυπα ισότητας** αρσενικών και θηλυκών, γίνονται πιο εύκολα **ολοκληρωμένοι ενήλικες**, οι οποίοι με σειρά τους μπορούν να γίνουν **άξιοι γονείς**. Όταν αυτό επιτευχθεί θα αποτελέσει **μνημειώδη κοινωνική πρόοδο** και θα επιβεβαιώσει το γεγονός ότι **η ανάπτυξη του ανθρώπου ακολουθεί μια πιο θετική πορεία**.

Για να πετύχουμε αυτήν την εξέλιξη, την **ισοτιμία**, χρειάζεται να αναμορφώσουμε τις πνευματικές, ψυχολογικές, συναισθηματικές, κοινωνικές, νομικές και διανοητικές μας αντιλήψεις. Ακόμη και μέχρι σήμερα ζούμε με **δυσμους: αρσενικό και θηλυκό**, νέος και γέρος, μαύρος και άσπρος, πλούσιος και φτωχός. **Το ιδανικό υπάρχει στην καρδιά μας. Όχι στις πράξεις μας**. Είμαστε τόσο καιρό βουτηγμένοι στο συμβιβασμό, στην κατωτερότητα και την ανωτερότητα, στην υποταγή και στην κυριαρχία, ώστε μερικές φορές πιστεύουμε, πως έτσι είναι πραγματικά οι ανθρώπινες σχέσεις.

Πρέπει να συνηθίσουμε στην **ισοτιμία** και πως μέσα στο πλαίσιο αυτό να αντιλαμβανόμαστε και να ζούμε την **αυτονομία, την ελευθερία, την υπευθυνότητα, την υποχρέωση**, τη λήψη των αποφάσεων και την **ικανοποιητική λύση των συγκρούσεων**. Θα χρειαστούμε, όμως, υπομονή και δημιουργικότητα για να κάνουμε τις αναγκαίες αλλαγές. Ζούμε σε μια εποχή των αλλαγών, μετατροπών και επιλογών. Το σημερινό χάος, ειδικά σε ό,τι αφορά την οικογένεια, παίζει ουσιαστικό ρόλο για να φτάσουμε στην επόμενη φάση της **εξελικτικής μας διαμόρφωσης**. Στα περισσότερα ανθρώπινα πράγματα πραγματοποιήσαμε μια ρωγή στο κατεστημένο. Στη διάρκεια αυτού **του χάους**, ίσως, να δυσκολεύεται κανείς να δει τι έχει κατακτηθεί. Άλλο πρόσκομμα στη σίγουρη πρόοδο παρουσιάζεται, όταν μερικοί προσπαθούν να πετύχουν νέους σκοπούς εφαρμόζοντας παλιές μεθόδους. **Χρειάζεται καιρός για να μάθεις μια νέα διαδικασία**.

Οι οικογένειες πάντα ήθελαν να είναι ευτυχημένες. Αναζητούσαν πληρότητα και νόημα στη ζωή τους, ωστόσο πολύ λίγοι το θεωρούσαν εφικτό. Τα παλαιότερα χρόνια κανείς, ίσως, δεν θα αναρωτιόταν αν είναι ευτυχισμένος. Απλά ζούσε! Σήμερα η ευτυχία θεωρείται το σπουδαίο ζήτημα ζωής. Αρχίζουμε να καταλαβαίνουμε, πως η **ατομική ευτυχία** αποτελεί κύριο στοιχείο υγείας και δύναμης.

Δεν γίναμε, ακόμη, η **κοινωνία**, που ξέρει να ενισχύει έμπρακτα την **ευτυχία** και συγχρόνως να αυξάνει την **αποδοτικότητά** της. Πολλοί φέρονται ακόμα σαν να πιστεύουν πως η **ευτυχία μειώνει τα κίνητρα για σκληρή δουλειά**. Η σημερινή εποχή μάς καλεί να φροντίσουμε, ώστε **κάθε οικογένεια και κάθε οικογενειακό μέλος να αισθάνεται πρώτης κατηγορίας**. Υπάρχουν χιλιάδες ευτυχισμένα και καλά προσαρμοσμένα άτομα σε όλες τις μορφές οικογένειας, αλλά χιλιάδες επίσης ζουν σε οικογένειες, που δεν λειτουργούν καλά. Η διαφορά δεν βρίσκεται στη μορφή, αλλά **στις σχέσεις μέσα στην οικογένεια**. Είναι ανάγκη να αντικαταστήσουμε το **πρότυπο κυριαρχίας και υποταγής στις σχέσεις μας**.

Οφείλουμε να αλλάξουμε την «Αρχιτεκτονική» της Οικογένειας. Οι πετυχημένες σχέσεις μπορούν να περιγραφούν με σχετικά απλά λόγια: **Μέσα στην οικογένεια οι ενήλικοι συνεργάζονται, είναι ανοιχτόκαρδοι μεταξύ τους, εκδηλώνουν την παρουσία τους, ως άτομα και δείχνουν τον σεβασμό τους και την εκτίμησή τους ο ένας στον άλλον. Μεταχειρίζεται ο ένας τον άλλον, σαν μοναδικούς. Συναισθάνονται την ομοιότητά τους και βασίζονται σε αυτήν, ενώ ωριμάζουν και διδάσκονται από τις διαφορές τους**.

Έτσι, καθίστανται **πρότυπα της συμπεριφοράς και των αξιών**, που θέλουν να διδάξουν στα παιδιά τους. Η λύση των συγκρούσεων με **διαπραγματεύση των διαφορών** με βάση τη **χρυσή τομή**, γίνεται **τρόπος για να την περαιτέρω ωρίμανση**. Η νέα γενιά μαθαίνει να τα κάνει όλα αυτά καθώς παρατηρεί από την παιδική της ηλικία τους μεγάλους τριγύρω της. Οι ανήλικοι για να εφαρμόσουν στην πράξη τα όσα κηρύσσουν και γίνονται τα κατάλληλα πρότυπα πρέπει να έχουν αναπτύξει ανώτερη αυτοεκτίμηση, όπως και ένα ευρύ κύκλο αρετών.

Η συναίσθηση της ισοτιμίας θα μας βοηθήσει να ζούμε σύμφωνα με την ανώτερη φύση μας. Η μακρά ιστορία κυριαρχίας και υποταγής είναι το μεγαλύτερο εμπόδιο στην εποχή του ανθρώπου με αυτήν την ανώτερη φύση του. Αυτός ο παλαιός τρόπος ζωής μάς επέβαλε να διαχωρίσουμε τον εαυτό μας. Να ζούμε περισσότερο με αρνητικές μορφές εξουσίας, αντί να ζούμε με **αγάπη και με σεβασμό για τον πνευματικό εαυτό μας και για τους άλλους**. Οι ανήλικοι, καθώς μαθαίνουν σήμερα πώς να γίνονται πιο ολοκληρωμένα άτομα θα καταστούν **πρότυπα για τις επόμενες γενεές**. Έτσι θα δημιουργηθούν πιο υγιείς οικογένειες του μέλλοντος!

Το μονοπάτι για τον ανώτερο εαυτό μας περνάει μέσα από την ανάπτυξη των **ήπιων καλούμενων αρετών**. Και πρώτιστα της **ανώτερης αυτοεκτίμησης**. Γι' αυτό πιστεύουμε στην **ολιστική παιδεία, η οποία είναι η μόνη γενεσιουργός αρετών και αξιών στον καθένα μας**.

Είναι οικογενειακή υπόθεση όλων μας, τόσο στο πλαίσιο της οικογένειας, όσο και στο σχολείο, αλλά και σε όλη την Κοινωνία να καλλιεργούμε με επιμέλεια και φροντίδα την Ολιστική Παιδεία και όχι απλά την Εκπαίδευση. Όλοι μας μπορούμε να μάθουμε να συμπεριφερόμαστε σύμφωνα με την ανώτερη φύση μας. Το πρώτο βήμα για αυτό είναι να αλλάξουμε τις αντιλήψεις μας από αρνητικές σε θετικές. Η ανθρώπινη συμπεριφορά αντιπροσωπεύει, κυρίως, αυτό που διδάχτηκε κανείς που έμαθε και ακολούθησε σαν πρότυπο και δείχνει τις ανθρώπινες δυνατότητες. Βρισκόμαστε στα πρόθυρα μιας άλλης εξέλιξης στην ιστορία της ανθρωπότητας.

Συμπερασματικά: Οφείλουμε το δυνατόν συντομότερα, με βάση την ισοτιμία και με σταθερή μέθοδο τη «χρυσή αναλογία» να εγκύψουμε, συστηματικά και με ζήλο στην Ολιστική Παιδεία. Να ασχοληθούμε επισταμένως και μεθοδικά με την καλλιέργεια των δοκιμασμένων πλέον αρετών και με ορθολογική δημιουργικότητα να αναπροσαρμόσουμε την Αρχιτεκτονική της Οικογένειας στις σύγχρονες απαιτήσεις των καιρών. Η οικογένεια ήταν πάντοτε και πρέπει να αναβαθμίζεται πάντοτε σε ένα θαυμάσιο χώρο για διδασκαλία και πρακτική. Ποτέ άλλοτε τόσοι πολλοί δεν ένοιωθαν αποθαρρημένοι και δυσαρεστημένοι με την κατάσταση των ανθρώπων. Ταυτοχρόνως, ευτυχώς, σε όλο τον κόσμο εμφανίζονται, κιάλας, κοινωνίες ισχυρής δημιουργικής ενέργειας.

Το βασικό αίτημα φαίνεται να είναι: μεγαλύτερος σεβασμός για το άτομο, πιο ειλικρινείς και στοργικές σχέσεις με τους άλλους και δημιουργία κατάλληλων πλαισίων για αυτά.

Ελπίζουμε ότι αρχίζουμε να βλέπουμε πια το τέλος των σχέσεων που δημιουργούνται με τη βία τη «δικτατορική» επιβολή, την υποταγή και τις στερεότυπες κατατάξεις. Αρχίζουμε να συνδεόμαστε με τη συνεργασία, την επιλογή και την εμπνευσμένη καθοδήγηση, την πραγματική κατανόηση της ανθρώπινης υπόστασης. Ας μη ξεχνάμε, όμως, ότι οι παλιές παραδοσιακές ριζωμένες βαθιά οικείες στάσεις αντιστέκονται σκληρά, άρα χρειάζεται να έχουμε υπομονή και την ίδια στιγμή να είμαστε αρκετά τολμηροί για να παίρνουμε κουράγιο και να προχωρούμε με πείσμα θετικό για μία γόνιμη και ευχάριστη οικογένεια. Ένα πρότιστο σε σπουδαιότητα για την Κοινωνία μας κώταρο.

Από την άλλη πλευρά, η υπερβολική έλλειψη δυνάμεων συνοχής και συνανήκειν, τούτέστιν η ασυδοσία και ένα είδος ακραίας ανεξαρτησίας και απόλυτης αυτονομίας οδηγεί στη διάλυση της Οικογενειακής Εστίας. Το φαινόμενο αυτό αναπτύσσεται στις «σύγχρονες καλούμενες οικογένειες», οι οποίες φυσικά δεν μπορούν να παίξουν κανένα κοινωνικό ή ατομικό θετικό ρόλο.

Μια εναρμόνιση, λοιπόν, των σχέσεων μεταξύ των μελών αποδίδει το μέγιστο θετικό οικογενειακό αποτέλεσμα. Αυτό επιτυγχάνεται καλύτερα τη χρήση πάντα της μεθόδου της χρυσής τομής και της Ολιστικής Παιδείας. Δεν επιτυγχάνεται, μόνον, με κάποια εξειδικευμένη επιτηδειότητα, οσονδήποτε πετυχημένη και εάν είναι. Πρώτιστος σκοπός είναι να δημιουργηθεί ο ακέραιος σε ανθρωπότητα Άνθρωπος και έπειτα οι εξειδικεύσεις και επιτηδειότητες.

Έτσι, θα δημιουργηθεί μια πιο ώριμη οικογένεια και κοινωνία, στην οποία οι άνθρωποι θα μπορούν με πολλούς δημιουργικούς τρόπους να χαίρονται τη ζωή τους και να γίνονται σημαντικά άτομα κοινωνικά και προσωπικά υπεύθυνοι.

Κοντολογίς να αλλάξουμε την αρχιτεκτονική της Οικογένειας. Οι καλούμενες ήπιες αρετές(ευγένεια, ευγνωμοσύνη, συμπόνοια κλπ...) και ειδικότερα η αυτοεκτίμηση και η αρμοστικότητα, ως αρετές πρέπει να καλλιεργούνται από την παιδική ηλικία μέσα σε υγιή οικογένεια, στο σχολείο και την κοινωνία.

Όλο και περισσότεροι άνθρωποι γνωρίζουν τι σημαίνει να αισθάνεσαι ολόκληρος και πραγματικός. Να αγαπάς και να σε αγαπούν. Να είσαι παραγωγικός και υπεύθυνος. Τότε θα νοιώθεις ότι η Κοινωνία και ο Κόσμος ολόκληρος γίνεται καλύτερος, γιατί υπάρχουν τέτοιοι πραγματικοί Άνθρωποι. Τότε, οι άνθρωποι στο μέλλον, που θα έχουν ανατραφεί μέσα σε υγιείς οικογένειες θα νοιώθουν ότι ζουν μέσα σε ένα στοργικό κόσμο γεμάτο θαυμασμό και δέος.

Ιδού το μελλοντικό Όραμα. Είναι εφικτό!!! Τώρα φαίνεται ωσάν ουτοπία, αλλά, εμείς πρέπει να το έχουμε ως στόχο- όραμα και να εμπνεόμαστε με πείσμα βελτιοδοξίας.

Να εκσυγχρονίζουμε συνεχώς την Αρχιτεκτονική της Οικογένειας προς την θετική δημιουργική πλευρά και όχι προς διάλυση. (Συνέχεια στο επόμενο).

Δημήτρης Μπάκας
24 Νοε. 2023